

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

A jó gyakorlat elnevezése: **Templommentés és közösségi tanulás Abránfalván**

Az esetet lejegyezte: Dr. Barabási Tünde

A jó gyakorlat kiválasztási szempontjai

A jó gyakorlat az informális tanulás egy megvalósulási formáját mutatja be. Az eset elsősorban egy településen megjelenő sajátos probléma megoldását célozza, amelynek folyamatában megfigyelhető az új társadalmi magatartások és attitűdök alakulása, közvetetten pedig a társadalmi hasznosság is. Ilyen értelemben a felnőttkori tanulás egy olyan lehetőséget láttatom, amely még 25-30 évvel korábban igen gyakran megjelent az egyes közösségekben, de egyre ritkábban találkozunk vele napjainkban. Úgy ítélem meg, hogy egyértelműen megmutatkozik benne az egymástól való tanulás és tudásátadás lehetősége, amely alapvetően a tanuló közösségek jellemzője.

A szervezet/ek, személy/személyek, tágabb környezet, amely(ek)hez, aki(k)hez köthető a jó gyakorlat

Ócfalvi Református Egyházközség, és kiemelten ennek lelkipásztora, a település állandó és hétvégi lakói.

A jó gyakorlat érdekeltjei

A gyakorlatban résztvevő egyházi szervezet, a település állandó lakói, elszármazottjai, akik valamilyen módon a településhez kötődnek, tágabb keretben azonban a község, a térség is, sőt az utókor is.

A jó gyakorlat célja, tevékenységei

A „történet” helyszíne az erdélyi Abránfalva (hivatalosan Obrănești), amely egy Hargita megyében fekvő apró település. Székelyudvarhelytől 13 km-re délre a Nyáros-patak völgyében fekszik. Kányád községhez tartozik. Egy nagyon régi, több mint 500 éves településről van szó. Legnépesebb 1941-ben volt, ekkor 141-en laktak a faluban. Mivel a lakosság legnagyobb része mezőgazdasági munkából élt, a II. világháborút követő szocialista mezőgazdasági átalakítás, a termelészövetkezetek létrehozása és ennek előnytelen jellege a népesség fokozatos csökkenéséhez vezetett. A falu nehézségei

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

BEFEKTETÉS A JÖVŐBÉ

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

megközelíthetősége, az elhanyagolt út, a buszjárat hiánya tovább súlyosbították a helyzetet. A falu elnéptelenedése olyannyira drasztikussá vált, hogy 1995-ben a falunak mindössze 4 fő állandó lakosa volt. Ekkorra már megszűnt létezni az iskola, a településen semmilyen önálló intézmény nem működött. Egyházi szempontból a 6 km-re fekvő Ócfalva református anyaegyház szórványgyülekezete, mely 3 lelket számlált. Istentiszteletekre havonta került sor.

Ebben az időszakban nagyon pesszimista forgatókönyvek fogalmazódtak meg a falu jövője és egyházi élete szempontjából, ugyanis már a templom fenntartásának lehetősége is kérdéssé vált. A kilencvenes évek második felében azonban több régi lakatlan ház is gazdára talált, jellemzően hétvégi ház rendeltetéssel vásárolták meg. Így hétfévente pezsgőbbé vált az élet a hétköznapok nagy csendjéhez képest.

A közösségépítő, tanulási gyakorlat a templom állagának megóvásához kötődik szorosan, a korábbi felvezetés a helyzet sajátosságának megértését szolgálja.

A gyülekezet református lelkipásztora 1995-től Barabási Domokos. Az átvételkor, a gyülekezet nemcsak létszámában alacsony, de a templom épülete is eléggé megviselt állapotban volt. Apróbb templomfenntartó javításokra sort kerített a lelkész, leginkább az ócfalvi anyaegyház anyagi erőforrásaira támaszkodva. 2011-re azonban az épület annyira tönkrement, hogy szó szerint ki lehetett látni a falakon, és az alapról maga a templomtest teljesen elcsúszott. Ez volt az a pillanat, amikor a lelkészben megfogalmazódott az azonnali beavatkozás legjobb alternatívájának megtalálása, vagy az épület elvesztésének, összeomlásának kockáztatása. Ekkor döntött úgy, hogy megszólítja nem csupán az abráncfalvi gyülekezeti tagokat, hanem mindazokat akik a településhez valamilyen módon kötődnek, rendszeresen kijárnak, vagy állandóan ott laknak.

Kezdetben nagy kérdések merültek fel: hányan gyűlnek össze, lesz-e kellő építkezési szakértelemmel rendelkező „csapat”, lesz-e elégséges anyagi forrás az építkezési anyagok megvásárlására, lesz-e kitartás, hogy a munkálatoknak ne csupán nekifogjanak, hanem sikeresen be is fejezzék. A legkritikusabb természetesen a kezdet volt. A munkálatok mozgatórugójának mindenképpen a gyülekezet lelkipásztora tekinthető, aki mögött a jó gyakorlat létrehozója a református egyház, mint szervezet. Neki sikerült megszólítania és részvételre motiválnia az érintetteket, oly módon, hogy az első kalácsa rendjén 10 fővel kezdték el a munkálatokat. Összesen 7 alkalomra volt szükség, hogy az épület alapját

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

megegyeztetés és a templom falát újraépítsék. A kitartás példaértékűnek bizonyult, nemhogy fogytak volna, inkább egyre többen lettek. Mindannyian érezték, hogy a templom épületének állnia kell, ahhoz, hogy a falu megmaradjon.

A jó gyakorlat által érintett terület(ek)

Informális tanulási színtér: szakmaiság hozzáállás, lelkesedés, segítségnyújtás különböző formái, közösségépítés, -építés.

A közösségi tanulás: a közös tevékenységben megvalósuló együttműködés megtapasztalása, megélése által.

A jó gyakorlat területi hatóköre

Elsősorban Abránfalva, illetve az Ócfolvi Református Egyházközség (és a Székelyudvarhelyi Református Egyházmegye), közigazgatásilag Kányád község.

A jó gyakorlathoz szükséges feltételek (humán, pénzügyi, technikai)

Humán feltételek: Egy helyi hős, aki a munkálat főszervezését vállalta, valamint a munkálatba bekapcsolódó lelkes önkéntes egyének, akik a falu életében érintettek valamilyen formában.

Pénzügyi feltételek: Az alap-építőanyagok beszerzésére források.

Technikai feltételek: eszközök a munkálatok kivitelezéséhez, helyszínreutazás, amit mind a résztvevők vállaltak saját költségükre, önkéntesen.

A jó gyakorlat eredményei, rövid, közép és hosszú távú hatása

Ezek az alkalmak nagyszerű hangulatban teltek, mindenki a legjobb tudását (elméleti és gyakorlati) adta bele. Együtt dolgoztak fiatalok és idősek. Remekül megadatott ebben a példaértékű együttműködésben az egymástól tanulásnak, a tapasztalatszerzés általi gyarapodásnak a lehetősége. Lehetőség volt a szaktudással, jártassággal rendelkezőktől konkrét tudást szerzhettek például azzal összefüggésben, hogy milyen arányban érdemes a homokot és a cementet összekeverni, hogyan kell a rakófát a falban elhelyezni, stb.. De tanulhatták a kitartást, tapasztalhatták a jókedvű munkavégzés könnyedebb voltát, valamint az együttesen elvégzett munkának a jó ízét. Egymásnak jó példát mutattak az adakozásuk által is, hiszen volt aki többet adott a szakértelméből és idejéből, volt aki ezt az anyagot

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKETÉS A JÖVŐBÉ

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

támogatásával kompenzálta. A tanulás egyik markáns eredménye volt a közös erőfeszítésben rejlő előny, megmentő erő tudatosítása. Ezek az alkalmak minden esetben remek hangulatban zajlottak, a nap végére mindenki igen-igen elfáradt, de ez egy jóleső testi fáradtságnak bizonyult, mely a lelki töltekezést erőteljesen szolgálta.

Maga a munkálat elsősorban a férfiakat érintette, de a nők is kivették – bár kisebb mértékben – a részüket a tevékenységből a frissítők, harapnivalók elkészítése által. Így váltak ezek a közmunkák igazi közösségi tanulási alkalmakká, és mutattak jóval túl azon az egyértelműen megfogalmazott és kijelentett célon: „Nem engedhetjük, hogy a templomunk összedőljön!”. Itt a többes szám első személy megjelenése igen fontos. Azt jelzi ugyanis, hogy a gyakorlatnak tovagyűrűző hatása lesz. Most már 6-7 év távlatából az látható, hogy azok az emberek közül többen is bejelentkeztek Abránfalvára gyülekezeti tagnak. Nincs olyan istentiszteleti alkalom, ahol legalább 12-15-en össze nem gyűlnének felekezeti hovatartozástól függetlenül.

És még egy kis pikantéria a történetben: bár Székelyudvarhely környéke a tömbmagyarság lakóhelyeként számontartott, ebben a kis faluban él egy középkorú román család is, aki kezdetben hétfégi házat vásárolt. Mára már állandó lakhelyükké vált a falu. Ők is ugyanúgy ott voltak minden közmunkán, mint a magyar-székely emberek. A román-magyar együttélés szép példája és jó gyakorlata is egyben ez a történet. Tanulni lehet, hogy a közös munka egyre közelebb viszi egymáshoz az embereket.

Az épületmegóvási, vallási keretekben megvalósuló aktivitás az informális tanulás keretét és lehetőségét nyújtotta a résztvevők számára. A lelkész számára nyilván a templom épületének megmentése volt az elsődleges cél. Legalábbis csak ezt látta, amikor a közmunkát meghirdette. Ma már azonban a legnagyobb hozadékanak az látja, hogy a templom falának újraképzésével gyülekezeti tagok épültek be az egyházi közösségbe.

A sikeres közös munkát meg kellett ünnepelni. 2012. augusztus 25-én került sor a hálaadó Istentiszteletre, amely által a felújított templom és a menet közben teljesen megújult harang került ünnepélyesen a gyülekezet használatába. Ezen az alkalmon 160 fő vett részt, ami azért igen számottevő, merthogy egyébként – mint láthattuk – egy maréknyi gyülekezetről van szó. Azt gondolom, hogy itt is megmutatkozik, hogy aki ott dolgozott, az büszkén hozta el ismerőseit, barátait erre az alkalomra. Ugyanakkor nagyon sok elszármazott és társgyülekezet tagja is jelent volt a jeles eseményen.

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

A jó gyakorlat fenntarthatósága

Azóta is folyamatos a templom gondozása. A felújításban való személyes részvétel igen erőteljesen motiválja az ott lakókat és oda járókat egyaránt, hogy vigyázzanak arra, amit közös erővel létrehoztak.

A jó gyakorlat adaptálhatósága

Ez a jó gyakorlat települési hatókörrel rendelkezik elsődlegesen, de mivel az Ócfalvi Református Egyházközség négy falut tömörít, a sikeres „vállalkozás” katalizáló példa a környékbeli települések számára: „... ha a kis Abránfalván, olyan kevés embernek sikerült, akkor nekünk is...” A gyakorlat természetesen átvihető más településekre, sőt a társadalmi élet más területeire is. A legszükségesebb elem hozzá egy olyan személy, aki a szervezési feladatokat vállalja, és egyrészt maga is lelkesedik, másrészt jól tud másokat lelkesíteni az ügy iránt.

Irodalomjegyzék:

Forró Miklós – Lőrincz József (1991): Ábránfalva 500 éves. Ablak KFT, Székelyudvarhely.

